

FELVIDÉK.

FELSŐ-MAGYARORSZÁGI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési díj:
Egy évre 8 frt
Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

Az előfizetési pénznek és kéziratok a szerkesztőséghez küldendők, —

Hirdetések díja:
Egy négyszer hasábozott garmond sor 5 kr. — Bélyegdíj minden beig-tatás után külön 30 kr.
Nyilttér soronkint 15 kr.
A hirdetések s azok díjai a kiadó-hivatalba utasítandók.

Lapfőadó és felelős szerkesztő:

Bánóczy Ferencz.

Szerkesztési iroda: Kovácsutca 358. sz.

Szerkesztő-társ

Karsa Tamás.

Kiadó:

Ifj. Werfer Károly.

Kiadó-hivatal:

Püzteza 451. sz. a. az Urbán-torony átellenében.

Előfizetési felhívás.

Lapunkra ápril 1-től új előfizetést nyitunk és pedig:

ápriltól december végeig 6 frt.

„ szeptember „ 4 frt.

„ június „ 2 frtjával.

A pénzeket e hó végeig kérjük beküldetni.
A kiadó-hivatal.

Kassa márczius 24.

A második felirati javaslat, mely alig pár órai tárgyalás után egyhangulag fogadtatott el a képviselők házában, s melynek részletezése is csak néhány perczet vett igénybe, oly felszólítással küldetett át a felsőházhoz, hogy a feliratot a főrendek is magukévé tévén, az, mint az országgyűlés mindkét házában kijelentett akarata, terjesztessék ő Felsőge elé.

Semmi kétség, hogy a felsőház nem fog az ország közvéleménye ellen küzdeni, s nem lesz semmi kifogása oly okmány ellen, melynek alapja: a törvényesség; hangja: a loyális.

S éppen azért, mert ily nézetben vagyunk, felette meglepő volt ránk nézve a felsőház folyó hó 21. tartott ülésének azon határozata: hogy a felirat tárgyalása csak ápril 16. kerül napirendre. —

Teljesen méltányoljuk az indítványozó Wenkheim Béla báró s főispán ur által felhozott okokat, hogy t. i. a feliratnak fontos tartalma igen komoly megfontolást igényel s így kívánatos: hogy ennek tárgyalásánál a felsőház minél több tagjai jelen legyenek; de a mennyiben az ünnepekig, illetőleg a nagy hétig néhány nap még rendelkezésére állott a felsőháznak, — az egész ország öröme s megnyugtatóra szolgált volna, ha a méltóságos főrendek, a felirat tárgyalása előtt nem hagyták volna el a fővárost.

Nincs e házában senki, ki a kiegyenlített s a törvényes, normalis állapot mielőbbi életbeléptetését ne ohajtáná; nem csoda tehát, ha az ily elnapolások, melyek a végcél elérését habár csak néhány héttel is hátráltatják, mindig némi lehangoltságot idéznek elő a nemzetben.

A fölirat minden szava a nemzet érzületét viszhangozza, s megvagyunk arról győződve, hogy a méltóságos főrendek, ha discussio tárgyává teszik is annak tartalmát, nem fognak abban olyast találni, mi ellen kifogást lehetne tenniük; azért hisszük: hogy a nagy hét előtti napok is elegendők lehetnek volna annak tárgyalására, s nyugodtabban ünnepeztük volna meg az Üdvözítő feltámadásának nagy napját, ha a nemzet kívánságát tolmácsoló fölirat még az előtt terjesztetik fel ő Felsőge legmagasabb személyéhez. n—r.

Gabonánk könnyebb eladhatására szolgáló né-mely eszközökről.

Mezei iparunknak legfontosabb terménye a gabona, kiválóan pedig a buza. Földminőségi, éghajlati, gazdasági és kereskedelmi viszonyaink egyiránt ezen termelésre utalnak. Buzánk, lisztünk a világpiacra már jól ismert és méltán becsült cikket képez.

De, hogy gabonánkkal a külföldi piacokon állandán megjelenhessünk, hogy e téren hatalmas vetély-

társainkkal (az aldunai, oroszországi, amerikai sat. termelőikkel) sikeresen megmérkőzhessünk — egy szóval, hogy a gabona jövedelmünknek biztos és megfelelő forrását képezze: okvetlenül szükséges, hogy annak előállítására nagyobb szorgalmat és több értelmiséget fordítsunk.

Hogy gabonánk magában véve oly jóles, és hogy egész Európában oly jó hirben áll: ezt eddigelé leginkább csak a kedvező talaj- és éghajli viszonyoknak köszönheti: művelés módunk és kezelési módunk azonban ez ideig igen csekély mértékben járult hozzá — földtermékeinket, jelesen gabonánkat, még kitünőbb minőségben és a térhez képesti nagyobb mennyiségben előállítani.

Hogy pedig gabonánk állandó világ-áruvá válhassék, arra legelső feltétel, hogy azt lehetőleg jó minőségben és a tér meg költséghez képest nagy mennyiségben előállítsuk. A termelési költség így értékesebb és nagyobb tömegű productumokra fog eloszolni — vagy a mi ezzel egyértelmű: a termelés olcsóbbá változik és a gazda alacsonyabb árak mellett is terményeit nyereséggel fogja eladhatni.

Mert ezen igazságra mindeddig kellő figyelemmel nem voltunk, ugyanazért gabonánknál, minden természetes jelessége dacára is állandó kivételre nem számíthatunk, vetélytársainkkal maradandóan nem mérkőzhünk.

Ezt a következőkben részletesben akarjuk kimutatni.

A magyar gazdára igen sovány vigasztalás az, hogy ő csak akkor talál biztos vevőkre külföldön, midőn az agio magas, midőn keleti versenytársainkat habóru zaklatja, vagy midőn Nyugat-Európát terméketlenség sújtja. Az ily kivételes és több tekintetben nem is kívánatos események a mi gazdaszatunkra tartós áldást nem hozhatnak; sőt ellenkezőleg, a rövidebblátó termelőket véturra — gazdaságaik ferde vezetésére, egyoldalú termelési eljárásokra ösztönzik.

Ezen szomorú tapasztalást mi magyar gazdák az utóbbi években elég sajnosan tehetők; és talán nem merész állítás, ha kinyilatkoztatjuk: hogy a jelen gazdasági krisinnek egyik lényeges oka: a mult évtizedben hosszabban megtartott magas gabonárakban és ezek következtében bebőveztelt túltermelésben keresendő.

Ha tehát jövedelmeinket állandósítani akarjuk, akkor nekünk abnormis viszonyokra számítani nem szabad. Hanem minden módon arra kell törekednünk, hogy természetmennyeyinket, kivált gabonánkat normalis időkben is illő nyereséggel eladni tudjuk.

Hogy ez sikerüljön, mindenek előtt szemmel kell tartanunk keleti versenytársaink termelési viszonyait és ezen viszonyokhoz mérni saját természetesi eljárásunkat.

Mindnyájan tudjuk, hogy az aldunai tartományokban, valamint Dél-Oroszországban — kedvező föld és klima mellett — a termelést sokkal kisebb költségek terhelik, mint nálunk; a földnek ára és bére kisebb, a munkaerő olcsóbb, az adó mérsékelt, az időjárás állandóbb és kivált az őszi gabonára igen kedvező.

Mindezek következtében keleti vetélytársaink gabonájukat sokkal kisebb költséggel előállítani s így olcsóbb ár mellett is megfelelő haszonnal eladni képesek.

Mi tehát főleg azért nem versenyezhetünk velök állandóan és normalis viszonyok között: mert — nagyobb költséggel, azaz drágábban természetünk s így mérsékelt árak uralkodása mellett gabonánkat haszonnal már ki nem vihetjük.

Mi módon lehet ezen kedvezőtlen helyzeten segíteni?

1-ör Okszerűbb és ezuttal olcsóbb természetű által;
2-ör. Az árucikkeknek nemesítése s ez által vásárlóképesebbé tétele által;
3-ör A szállításnak könnyebbitése által.

I. Oly viszonyok, minők (kivált) keleti versenytársainknál léteznek és ott a termelést olcsóbbá teszik — nálunk is voltak 1848 előtt; de ezeket visszaállítani a haladó kultúra többé nem engedi. Oly olcsó föld, bér, munka s oly csekély adó, mint akkor hazánkban létezett, nálunk többé soha nem lesz.

Ezen irányban tehát a költséget lejjebb nem szállíthatjuk: legfőlebb azon tekintetben, hogy a drága kézi erőt, a hol és a meddig lehet, olcsóbb gépi erővel helyettesítsük.

Ezt tettük is elég nagy mértékben — bár nem mindenütt a kellő megválasztással és számításal De ezt teszik keleti és nyugoti versenytársaink is. És mindket-

ten hozzánk képest kedvezőbb körülmények között. Ők t. i. részint olcsóbb tőkével szerzik a gépeket, részint pedig, kivált a nyugotiak, aránylag olcsóbb gépekkel is dolgoznak.

A gépek tehát, (bár egészben véve, kétségtelen lendületet adtak a földművelésnek, de) magok nem elegendők arra, hogy terményeinket eléggé olcsón előállíthassuk; már azért sem, mert a gépek (kivált a jelen pénz- meg gazdasági viszonyaink között) a felszerelési tőkét is telelesen nagyobbitották s ez által a termelést terhelő (tehát a gabona előállítási árát emelő) rovaton lényeges tételt képeznek.

Miben fogjuk tehát mi magyar gazdák a gabona- (s egyéb mezei természetnek olcsóbb módját feltalálni? Bizonyára nem másban, mint azon három hatalmas eszközben, melyek által Európának más virágzó országai-ban is a termelést oly magas fokra emelni a szorgalmas és értelmes gazdáknak sikerült.

Ezen három eszköz pedig:

- 1) olcsóbb trágya készítés,
- 2) szorgalmasabb földművelés és
- 3) czélszerű vetésmód és gondosabb növényápolás.

(Vége következik.)

Országgyűlési tudósítások.

(Képviselőház.)

A folyó hó 20-án tartott ülésben Deák Ferencz a következő indítványt terjeszté elő:

„I d i t v á n y a.”

Deák Ferencz Pest belvárosi képviselőnek, az alább elsorolt fontos tárgyakra nézve kiküldendő bizottmányok iránt.

Sok fontos tárgy igényli, hazánkban a törvényhozásnak mielőbbi gondoskodását. Ennélfogva czélszerűnek vélem: hogy a tisztelt ház saját kebeléből válasszon több rendbeli bizottmányokat, melyek ezen tárgyakra nézve a szükséges előmunkálatokat s javaslatokat kidolgozzák s ekképen az országgyűlési tanácskozásokat előkészítsék.

A tárgyak, melyek ily bizottmányokra bizandók, a következők lehetnek:

Az erdélyországi viszonyok iránt készitendő törvényjavaslat.

A municipalis és községi ügy.

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvénynek netalán szükséges megvizsgálása.

A polgári, büntető váltó s kereskedelmi s bányai codificatio, mind az anyagi, mind az alaki törvényekre nézve. Ezzel kapcsolatban a telekkönyvi ügy. A polgári törvénykönyv kidolgozásánál figyelembe veendő az urbéri viszonyokból még fenmaradt, vagy azokkal analog viszonyok is.

A vallási és közoktatási ügy, különösen a népnevelés.

A közigazgatási s anyagi érdekek s ezek között különösen a vasuti, iparvállalati és egyesületi törvények.

A közintézetek, minő a muzeum, akademia, színház stb.

A nemzetiségek iránti javaslat elkészítésére a tisztelt ház Kubicza Pál képviselőtársunk indítványa folytán már ugyis elhatározta egy választmány kiküldését. Hasonlóul:

a házszabályok átnézésére nézve is elfogadta már a tisztelt ház b. Eötvös József képviselőtársunk indítványát.

Nem kételkedem, hogy ennyi fontos tárgyat a jelen országgyűlés nem volna képes bevégezni, de még azt is nagy nyereségnek tartom, ha előmunkálatok készítettnek, adatok gyűjtetnek s az eszmecsere által a fogalmak érlelődnek, s azért a bizottmányok kiküldését mindenesetre fontosnak tartom.

De meg vagyok arról is győződve, hogy rögtön, minden terv és előkészület nélkül e bizottmányok megválasztásához czélszerűen nem foghatnánk. Ugyanazért indítványozom: Küldjön ki a tisztelt ház mindenekelőtt egy 12 tagból álló választmányt, mely javaslatot készítsen az iránt: hogy

a) melyek azon tárgyak, melyekre bizottmányok szükségesek?

b) hány bizottmány választassék s hány tagból álljon?

c) minő tárgyakat kell egyik s másik bizottmányra bizni s mely tárgyakat lehet ugyanazon egy bizottmány körébe utasítani?

A valuta helyredlítése. A „Const. Öst. Ztg“nak írják Lembergben: „Az itteni pénzüzerek külföldről kapott értesítés folytán az ezüst pénz vételében a legszükségesebb mennyiségre szorítottak, mert a külföld az ausztriai bankjegyeket fizetéseknek a névleges értékben elfogadni kezdi. Így e napokban két nagy hamburgi gyarmatárú kereskedés ajánló leveleket küldött szét Lembergbe s más galicziai városokba, melyekben kijelentik, hogy készek az ausztriai bankjegyeket fizetéseknek névleges értékben elfogadni.

Szalay László emlékezete. (Erinnerungen an Ladislaus von Szalay und seine Geschichte des ungarischen Reichs). E czim alatt jelent meg Lipcsében egy nagybecsű munka, a melynek szerzője dr. Flegler Sándor tanár, a german muzeum levéltárának elnöke, s a M. T. Akademiának külső l. tagja. — Ugyanazon Flegler, ki hazánkban széles körökben is ismeretes, ő levén egyik képviselője a M. Akademiának a szathmári Kölcseyünnepélyen. A nagyérdemű munka szerzője, boldogult Szalaynak nagy tisztelője, sőt benső barátja volt, mivel mindvégig sűrű levelezésben állott. Nagy hazánkfíát műveiből ismervén, melyek közül a „Lettres sur la Hongrie“ cziműt különösen kiemeli, Zürichben találkozott vele legelőször személyesen, s azóta mintegy szemtanuja vala Szalay működésének mindaddig, míg sokat hányatott hazánkfia szülőföldjére visszalért. Flegler, a jó hírű német tudós, elsorolva mind ama dolgozatokat, melyek, mint Csengery „Magyar szónokok és státusférőak“ czimű művében, Falk M. tanulmánya az „Oest. Revueben“ és b. Eötvös Józsefnek az Akadémia palotájának megnyitásakor tartott beszéde Szalayval foglalkoztak, fölül függetlenül akarja Szalaynak, főkép történelmi tevékenységét megmagyarázni, mely az említett három mű egyikében sem talált kellő földolgozást. Flegler műve általában történelmi áttekintéssel kezdődik, mely 1849-ig terjed, azután Szalay általános irodalmi működését tárgyalja több fejezetben, s ugy tér át magyar történetírására, mely után történetírása előnyeit s különösségeit ismerteti, Szalay további irodalmi munkálkodását haláláig méltatja, személyes jellemét rajzolja, s végül röviden vázolja gazdag élete történetét. Az öröm, melyet afőlött érezünk, hogy hazánk egyik nagy fiát a külföld által is annyira méltányolva látjuk; a büszkeség, hogy egyik jelesünk méltó hire a külföldi irodalmat is mozgásba hozza; s a fájdalom, mely a becses emlék látására újra, hevesebben kitör: e három érzelem, hiszszük, honfitársaink kebelében is feltámad. Ily érzelmek között pedig nem szükséges Akademiánk buzgó külső tagjának fennczimzett művét közönségünk figyelmébe hosszasan ajánlani.

Az Amerikába utazóknak — a nm. helytartótanács rendelete folytán — csak azon esetben adatik utlevél, ha az illetők oly vagyoni állást mutatnak ki, mely az oda és vissza utazás költségeit fedezi.

Új vasútvörvény. Az „Ostdeutsche Post“ jelenti: „A hírek a titkos munkákról, melyekkel az állami nyomda a legutóbbi napokban foglalkozott volna, onnan

eredtek, hogy egy új, rendkívüli terjedelmű vasútvörvény hagyta épen most el az államnyomda sajtóját; nem tudjuk, hogy vajjon javaslatképen-e, vagy mint valóban törvényhozási tény. Annyi bizonyos, hogy e törvény az egész birodalom területén nagy vasút-hálózatot akar életbe léptetni. A pénz 300 millió frt. erejéig kibocsátandó vasútvörvények által szereztetnék elő. E jegyek 8 százalót kamatoznának és 32 év alatt törlesztetnének le. A hír pénzügyi körökben nagy feltűnést tesz.“

Azon t. előfizetőink, kiknek előfizetésök e hó végével lejár, tisztelettel felkérletnek, hogy a további megrendelést mielőbb megtenni sziveskedjenek. — Hasonló szivessegre kérjük azokat is, kik még mindig tartozásban vannak.

FELSZÓLÍTÁS! *)

a honi műemlékek kutatása és megismertetése érdekében.

A m. tud. akadémia archaeologiai bizottságának munkálkodása köréhez tartozik, hogy nescak csekély pénzeréhez képest a honi műemlékeket közleményeket kiadja, krónikájában a tudomására jött leleteket lelkiismeretesen följegyezze: hanem, egy rajz- és levéltárban minden régészeti tárgy, mely a magyar-birodalom területén találtatott vagy készült, rajzban, vagy leírva tudományos kutatás végett letéve, őriztessék.

Ezen eszme hasznáról, valamint szükségességéről meg levén győződve, a fennevezett bizottmány, azon kérését intézi hazánk értelmiségéhez: Sziveskedjék kiki, legyen az magántulajdonos vagy intézet, birtokában levő, vagy előtte ismeretes archaeologiai tárgyakat, pontosan mérve, körülményesen leírva, ha lehetséges fényképezetve, vagy rajzolva; a hol lehet, lakhelyét, hajdani birtokosait, a vele összefüggő történetet vagy hagyományt is közölve, a bizottmány alóli előadójához beküldeni, hogy a nevezetes tárgyak kiszemeltetvén, a tulajdonosnak adandó beleegyezésével, rézben vagy fémetszetekben is kiadathassanak.

A bizottmány reméli, hogy az újabb korszaknak ezen kedvencs tudománya érdekében közrebocsájtott felszólítás, az egyes remek daraboknak, vagy gyűjteményeknek tulajdonosait fel fogja buzdítani arra, miszerint a körülményekhez képest ezen kitűzött üdvös célnak elérését, tudományosságunk növelését szivesen előmozdítsák, vagy birtokukban levő ocska rajzokat, képeket melyek reájuk nézve talán csekély becsűek és gyakran az elveszés veszedelmének ki vannak téve, de egy országos tudományos intézetben nélkülözhetlenek, ha azok műemlékeket, ugy mint templomok, emlékkövek, régi várak vagy városok képeit vagy ezeknek alaprajzait foglalják átözozottséggel örökre átengedjék. Az ebből való mozzanatokot kellő elismeréssel nyilvánosságra hozandja

a m. tudományos akadémia, archaeologiai bizottmányának előadója, Dr. Rómer Flóris régi német színház, 1. emelet.

Vegyes hírek

Költséges temetés. Mint tudva van Lipót belga király temetési ünnepélye a nemzet költségén tartatott meg. A belügyminister e kiadások fedezésére épen most

*) A magyarországi akármily irányú és nyelvű lapok, a nemes cél előmozdítása tekintetéből honfias bizalommal felkérletnek ezen felszólítás közzétételére és olvasó közönségük figyelmébe ajánlására.

ből legparányibb részt is megtartana, Eszterházy hívnünk, a tudományos lángészét bámulta benne, ki egész hazának disze lehet; e sokoldalú érények sugározák körül * Pál nevét s e sugarak ragyogása elhatolt a legalsóbb néposztálytól fel egész trónunk magasságáig, s érdemeinek elismerése jeleül nemesi koronával is jutalmaztuk, de Pál 1664. évben ott bolyongott az ellenlábaskok közt Amerika őserdeiben az ujjvilág ismeretlen csodáit észlelve, hogy Brazília és Mexico pálmáiból fűzőn koszorút érdeműs fejére; később visszatérve, híznünk Eszterházy barátságos ösztönzésére sem birta rávenni, hogy elfogadja kiérdemelt jutalmát addig, míg valami országos nggy tettel nem örökíti nevét, . . . a vérszes pillanat megjelent, ő megmenté Magyarhon nádorát, de a dicsőség csillagát az enyészet anyyala tűzé fel haldokló homlokára . . . a sir sötét éjszakáját borítá reá. De most örökösének kézbesítjük a móg 1364. évben kelt oklevelét, mely azóta levéltárunkban hever. . .

A király egy kamarása által előhozatá a szép nemzeti zsinórokon függő pecsétés okmányt, e királyi talizmánt, mely a lejárt évszázadokban annyit szabadalmakkal ajándékozta meg néha még a kevésbé érdemes örökösöket is, s a kamarás a nagyterjedelmű latin levelet rövid kivonatban felolvassa az özvegy előtt:

„Mi LEOPOLD Isten kegyelméből választott s mindig fölséges római császár, Német-, Magyar-, Cseh-, Dalmát- stb. országok királyá, stb. stb. jelen levelünk erejénél fogva tudtul adjuk mindazoknak, a kiket illet, hogy mi több híveinknek a mi Fölségünk elé terjesztett legalázatosabb esedezésére tekintetbe s figyelembe vettük hívnünk * Pál hűségét s hűséges szolgálatait, melyeket ő fentnevezett Magyarországunk szent koronájá, nem különben fölségünk irányában is a hely s idő kü-

278,500 frank hitelt kért a kamaráktól. Természetesen ez összeget a szemtelenségig magasnak találják, főleg mikor világos, hogy az eltakarítási pompa igen sok kívánni valót hagyott maga után. Azonban mint önként értetik, a törvényhozás a király sirja miatt és a király sirja felett bizonyára nem fog pénzvitába ereszkedni s a vállalkozók épen erre számítottak, midőn például azon nyomorult színért, hol a beszentelési szertartás végeztetett, elég szerénytelenek voltak 120,000 frkot kívánni.

Fegyveres házaspár. A „Gr. Telegr.“ írja: Egy nő minap a hatóság előtt bevádolá férjét, miután az méltatlanul bánt vele. A férj a tárgyalás alkalmával előadá, hogy ő csak védőleg viselte magát neje irányában. Az asszony ugyan is minden éjjel egy dorongot vett maga mellé az ágyba, s nem szűnt meg férjét a hatalmas fegyverrel fenyegetni, minélfogva ő is ugyan azon ágyban jobbról karddal balról pedig késsel látta el magát.

Irodalom.

Megjelent és beküldetett a „Képes Világ“ szépirodalmi és ismeretterjesztő képes folyóirat első füzete színes borítékkal s oly díszes kiállítással, a minő — az ár olcsóságát tekintve — valóban meglepő. A tartalom gazdag; izléssel s jó tapintattal van összeállítva; képei sikerültek. Ezen vállalatot, melynek szerkesztője egyik elsőrendű írónk Vértési Arnold, következő sorok is különösen ajánlják: „A magyar írők segélyegyletének igazgató választmánya a K. V. kiadóinak (Deutsch testvérek) ajánlatát márczius 8. tartott ülésben köszönettel fogadván, e vállalatot a közönség és írők részvételére ajánlja s egyszersmind alulírottat megbizta az előfizetési pénzek ellenőrzésével. Pest, márczius 8. 1876. Gyulai Pál, ideiglenes titkár.“ Előfizetési ára egy évre 6 forint, félévre 3 forint, évnegyedre 1 frt. 50 kr., egy óra 50 kr., — Hogy ezen díj igen csekélynek mondható, álljon itt az első füzet tartalma: Edward, ó-skót ballada, Szász Károlytól (képpel). — A bojárleány, elbeszélés Vértési Arnoldtól. — Régi divatu farkasvadászat az alföldön (képpel). — Az orléáni szűz (képpel). — Falun, elbeszélés Lauka Gusztávtól. — Egy óriás kigyó (képpel). — Pápai processio (képpel). — A gyémánt, regény Elio Berthel-től (2 képpel). — A pampas indiánok (képpel). — Lady Audley mély titka, angol regény Miss Braddon-tól. — A köszönbányák (képpel). — A kártyák eredete. — Titkos házasságok Angolországban. — A magyar sz. korona története, Vértési Arnoldtól. — Az amerikai börtönök. — A bábeli torony építése (képpel).

Heckenast Gusztáv könyvkiadó hivatalában Pesten megjelent és szerkesztőségünkhöz beküldetett: 1) „Kis nemzeti muzeum“ második és harmadik kötete, Kisfaludy Károly válogatott munkáiból; a második kötet versek- és elbeszéléseket, a harmadik 8 zindarabot tartalmaz. — Ára egy-egy kötetnek csak 50 kr. A kiállítás csinos. — 2) „Függetlenség az ideiglenes törvényhozási szabályokhoz“ harmadik folyam, második füzet. Ára 60 krajczár.

Színházi szemle.

Szerdán, márczius 21-én, Műkedvelői előadás. Nagy közönség.

Csütörtökön, márczius 22., a műkedvelők második előadása. Nagy közönség.

Pénteken, márczius 23-án: „Tíz férfi és egy nő“ operette 1 felvonásban, és „Egy nő, kinek két férje van,“ vigjáték egy felvonásban. Üres színház.

kétségtelenül nemesekül tekintetni, tartatni bármely állapotu, tisztességű, föméltóságú emberek lennének, kitűntetni és tiszteltetni akarjuk s parancsoljuk. A melynek örök emléke s megerősítésére kiadtuk jelen titkos függő pecsétünkkel megerősített kiváltságos levélünket. Kelt fővárosunkban Bécsben Julius hó 28-án 1664. évben hívnünk s Krisztusban föltisztelendő atyánk Szelepcsényi György kalocsai érsek titkos tanácsnokunk s Magyarországot illető udvari irodánk igazgatójának gondja alatt. Leopold m. p. Szelepcsényi György m. p.“

Legkegyelmesebb felség — szölt meghajolva Eszterházy — még egy alázatos kérelemmel járulok magas trónjához, ha megengedni méltóztatnék, hogy * Pál családi czimerében, a szép nemzeti tollak, a dicsőpálmaág mellett a véres aratás emlékeül diszelegjen egy véres buzakalász is, az én berzéki uradalmam királyi adományként örök időkre Pál vitéz utódainak ajándékozassék.

A császár nyájasan s beleegyezőleg intett, míg Eszterházy szíve eltelt kéj- és fájérettel, s boldogult barátjára gondolt, ki e nagyszertű óránt nem érhetette meg; aztán a könyező özvegyhez fordult, s részvételt mondá: Fogadja el asszonyom, fogadja el gyermekei nevében is, s igyekezzék kibékülni sorsával, a dicsőség fénye világítsa meg özvegyesége gyászos éjjelét.

Prágainé keze ugy reszketeti, szíve ugy dobogott, mintha a büntető Istenséget látná szemei előtt villám-lani világokat megdöbentő haragjának egész fenségében, — reá mennydörögve: „most újra vétkezétek hetedik parancsom ellen, elorzád e derek család dicsőségét.“

E perczen feltárukt az ajtó s az udvarmester bejelenté Pál vitézt.

(Vége köv.)

GAZDASAG és ÜZLET.

Kassai piac, márczius 21-én 1866.

A tárgy megnevezése	1. oszt.		2. oszt.	
	frt.	kr.	frt.	kr.
Buza köblönkint	64	—	6	—
Kétszeres	480	—	—	—
Rozs	390	360	—	—
Tengeri	390	360	—	—
Ar, a	250	240	—	—
Zab	2	180	—	—
Kása	7	640	—	—
Borsó	940	840	—	—
Lencse	8	720	—	—
Bab	760	680	—	—
Örlött dara	1360	12	—	—
Tatárka	940	—	—	—
Burgonya	180	152	—	—
Aszuszilva	1160	10	—	—
Szesz itezékint	—	15 1/2	—	—
Marhahus fontonkint	—	13	—	—
Bornyhús	—	14	—	—
Sertéshús	—	18	—	—
Vaj itezékint	—	56	—	—
Zsir	—	32	—	—
Szalonna fontonkint	—	36	—	—

Kassa, márczius 24. Egész héten esők volt, A kik már bevetettek, azok nyugodtan nézik az esős időt, csak hogy igen kevesen dicsekedhetnek azzal. — Piacunk népes, vevő kevés, az életára csökkenőben van. Ma tiszta idő van.

Ülészecs, márczius 22. — Piaci árak hivatalos kimutatás szerint következők voltak: Buza köblönkint 6 frt — kr. Gabona 3 frt 60 kr. Árpa 2 frt 50 kr. Zab 1 60 kr. Tengeri 4 frt — kr. Paszuly 6 frt 40 kr. Lencse 6 frt 40 kr. Krumpli 1 frt 30. Vaj itezékint 40 kr. Szalonna fontonkint 40 kr. Disznósír itezékint 36 kr. Gyertya fontonkint 32 kr. Széna mázsája 80 kr. Szalma 40 kr. Tojás darabja 1 kr. Szesz itezékint 17 kr. —

Arad, márczius 20. Az ez évi virágvasárnapja vásár a lehető legrosszabb volt, minden eddigi vásáraink közt, s az egész hazában uralkodó pénztelenség még soha sem hatott oly nyomasztó mérvben üzletünkre, mint ez alkalommal. Ehhez járult még a folytonosan tartó esős időjárás, mely egyrészt az utakat járhatatlanná, másrészt még a kevés jönni szándékolókat is visszatartá. Hogy ily körülmények közt a kézműipar s befizetésekre nézve is rossz idő járt, említeni is fölösleges;

ugyanaz mondható a többi valamennyi a vásárra szállított cikkekéről is, szóval, az üzlet minden ágaira nézve az eredmény silány volt. — Említett vásár főzikkéből, u. m. a nyersbőr kevés hozatott be, miután a tulajdonosok a pesti józsefvásár eredményéről már kellő tudomással bírván nem akarták az ottanihoz hasonló kudarccnak kiténni magukat. — Szarvasmarhából is kevés hajtatott be, s pedig: ökör, 200, mely részint hizlalás, részint mézszárosok számára, elkelt 70—130 fr drbja; tehén, 80, a jelentékenyebb rész elkelt 50—85 fr dbja, Ló, meglehetősen számmal volt, s pedig 700 db., csak kevés talált vevőt, 40—500 fr párja; s értésk sok volt, 2000 db, soványa elkelt 10—30 fr dbja, a kövérből 22 fr mázsája. Az időjárás többnyire esős. A Maros jól hajózható.

Bécsi börze Márczius 23-rol.

5% Metallique	65.60
Nemzeti kölcsön	62.—
Bankrészvény	712.—
Hitelintézeti részvény	140.30
Londoni	106.90
Ezüst	106.75
Arany	5.14

KÖZLEKEDÉS.

Vasuti menetrend 1865-ik évi decz. 1-től kezdve.

I. Kassáról Pest és Bécs felé:

	reggel	árjegyzék		
		I.	II.	III.
Kassa indulás	5 óra — p.			
Miskolc	7 " 52	4.44	3.34	2.12
Tokaj	9 " 35	7.33	5.50	3.40
Nyiregyháza	10 " 34	8.84	6.66	4.23
Debreczen	12 " 12	11.30	8.52	5.42
Püsp. Lad.	1 " 45	13.57	10.22	6.52
Szolnok	4 " 44	17.35	13.05	8.41
Czegléd érkezés	5 " 41	18.86	14.19	9.06
Pest	8 " 37	22.81	17.15	11.04
Bécs	6 " —	37.07	27.98	18.25

II. Bécs és Pestről Kassá felé:

Bécs indulás	8 óra — p. este
Pest	6 " 25 " reggel
Czegléd	9 " 27 " "
Szolnok	10 " 27 " "
Püsp. Lad.	1 " 26 " délután
Debreczen	3 " — " "
Nyiregyháza	4 " 28 " "
Tokaj	5 " 25 " este
Miskolc	7 " 29 " "
Kassa érkezés	10 " 35 " "

Cs. kir. postakocsi.

Kassáról Unghvárnak, M. Szigetre minden éjjel 11 óra 45 perczkor. Személybér 17 frt. 48.
 " Eperjesnek, Lőcsére minden éjjel 12 órakor. Személybér 5 frt. 64.
 " Pestre, Rosnyón és Vácson keresztül minden hétfőn reggel 2 órakor. Sz. bér 15 f. 53.
 " Tarnóba, Eperjesen keresztül, vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton éjjel 1 órakor. Személybér 14 frt 16 kr.

Kassa-Eperjesi gyorskocsi.

Kassáról Eperjesre indul naponként kétszer, reggel 7 és délután 2 órakor. Sz. bér 1 frt.
 Eperjesről Kassára ugyanakkor.
 Ügynökség: Eperjesen: Pap József Samu.
 Kassán: Spielman József.

Unghvári társaskocsi.

Kassáról Unghvárra: és Unghvárról Kassára: szombaton kivéve naponta 6 órakor reggel.
 Unghvárról Munkácsra: szombaton kivéve naponta 6 órakor reggel.
 Munkácsról Unghvárra: naponta 3 órakor délután.
 Ügynökség: Kassán: Kempner Fülöp. — Unghvárott Pollák Fülöp. — Munkácsban: Tóth Károly.

Arjegyzék.

Unghvárról Szobránczig	1 frt. — kr
" N.-Mihályig	1 " 50 "
" Gálszécsig	2 " — "
" Kassáig	4 " 50 "
Kassáról Gálszécsig	1 frt. 50 kr.
" N.-Mihályig	3 " — "
" Szobránczig	4 " — "
" Unghvárig	4 " 50 "

Unghvárról Munkácsig vagy vissza 1 ft. 50 kr. o. e.

Munkács-Beregszászi magánkocsi.

Munkácsról — Beregszászba. Kedden, szerdán, pénteken szombaton reggeli 6 órakor, vasárnap, délután 5 órakor.
 Beregszászból — Munkácsra. Kedden, szerdán, pénteken, szombaton délutáni 5 órakor, hétfőn reggeli 6 órakor.
 Menet-jegyzéke Munkácsról Beregszászig vagy vissza 1 ft. Felvételi-ügynökség Munkácsban: Tóth Károly. Beregszászban: Ifj. Jandrisits Antal. Vörös korsómában: Guth József.

Hivatalos értesítés.

380. gazd. sz. 65(1)2

Árverési hirdetés.

Folyó évi ápril hó 18-ik napján d. e. 9 órakor a város udvarház teremében a város tulajdonához tartozó vadászati jog és pedig:

1. a kassai határban erdők és mezők 40 ost. é. fr.
 2. a bankói kerületben Mislóka, Baska és alsó Tökés 16 ost. é. fr.
 3. a szent-istváni kerületben Kavacsán, Szent-István és Szokoly 50 ost. é. fr. és
 4. a bélai kerületben Felső-Tökés, Béla és Hámor 53 ost. é. fr
- kikiáltási ár mellett 3 egymást követő évre közárverés útján kifog béreltetni. Irásbeli ajánlatok f. évi ápril 17-ig fogadlatnak el. Az árverés megkezdése előtt az e részbeni szándékozók 10%-nyi bántapénzt tartoznak az árverelő bizottmány kezeihez letenni.
- A kibérlési feltételek a hivatalos órákban a városi számvevőségénél megtekintethetők.
- Kelt Kassán az 1866. évi márczius 17-én tartott gazdasági ülésből.

381. gazd. sz. 66(1)2

Árverési hirdetés.

Folyó évi májushó 16. napján d. e. 9 órakor a város udvarház teremében a város tulajdonához tartozó

- pukanczi foldek 97 fr. —
 - korcsmáltatási jog Kavacsánban 624 fr. —
 - korcsmáltatási jog Felső-Tökésen 180 fr. —
 - Ó-Ruzsini, Nagy- és Kis-Ladnai korcsma 327 fr. 60 kr.
- és a miszlókai felső malom 240 fr. o. e. kikiáltási ár mellett 3 egymást követő évre kifog béreltetni. Irásbeli ajánlatok f. évi május 15-ig fogadlatnak el.

Az árverés megkezdése előtt az e részben szándékozók 10%-nyi bántapénzt tartoznak az árverelő bizottmány kezeihez letenni.

A kibérlési feltételek a hivatalos órákban a városi számvevőségénél megtekintethetők.

Kelt Kassán az 1866. évi márczius 17. tartott gazdasági ülésből.

1312. p. sz. 51(3)3

Hirdetmény.

Mint hogy a folyó évi január hó 8-áról 82. sz. a végzés által elárvereltetni rendelt, Lánzy József csödtömögéhez tartozó homrogdi ingatlan javak az első árverésen el nem adtak, ez okból a fennebbi végzéssel f. évi márczius 27-ére a helyszínre kitzított 2-dik árverési határidőnek megtartása ismételve köztudomásra hozatik.

Abaujmege törvényszéke, Kassán, márczius 8-án 1866.

Kunsch Gábor,
m. alispán.

1812. polg. sz. 64(2)3

Csödhirdetmény.

Kassa szab. k. város törvényszéke részéről ezennel közhírre tételik, miszerint Hegedüs István helybeli kereskedő ellen Mahr Ferdinand, továbbá Moll F. és Novotny N. mindnyájan kassai lakosoknak csödkérelmökre a csöd az 1840. 22. t. cz. 6. és 11. §-ai értelmében elrendeltetett, s ennek folytán hitelezőinek a törvényszék mint csödbíróság előtti összejevételére f. évi júniushó 4, 5 és 6. napjai tüzetvén ki határidőül, ideiglenes tömeggondnoknak Brosz Jónát h. ügyvéd, perügylőnek pedig Fejér István h. ügyvéd nevezettek ki.

Felszólítanak tehát mindazok, kik a fennebbi csöd omegből bármily jogczim alatt valamit követelnek, hogy keresetüket szükséges okmányok és bizonyítványokkal támogatva a fent kitzított határidőre annál bizonyosabban adják be, mivel később beadott követeléseiknek többé hely nem fog adatni.

Kelt Kassán 1866. évi márcziushó 20. tartott törvényszéki mint csödbírósági ülésből.

Magán hirdetések.

Hirdetmény.

Van szerencsém a tisztelt közönségnek a legujabb mintájú férfi- és gyermek-kalapokat, fehér- s szines férfi-ingeket, mindennemű férfi- s nőesarpok, slippek s nyakkendőket ajánlani.

Mind ezek s többféléket rég ismert kalap- s divat-raktáramban a legjobb minőségben s a legjutányosabb áron feltalálhatók, miert is batorkodom a t. cz. közönséget számos látogatásra felkérni

Grünwald Herman,
főutca 13. szám.

Haszonbéri hirdetés.

Megyebeli Buzinka helységében — az Ida vizen egy egészen ujja alakított 4 kövű fűrész és 5 oszlopu kendertörő malom a hozzátartozó lakház és 12 köblös földdel f. évi Julius 1-ső napjától 6 egymás után következő évre bérbe adatik.

A haszonbéri szándékozók a szerződési feltételeket Báro Fischer Sándor buzinkai földbirtokos, mint a bérbeadandó malom tulajdonosánál, Buzinkán bármikor megtekinthetik, és bővebb felvilágosítást nyerhetnek. 63(2)2

Vető-magvak.

Francia s belföldi luczerna, stayer lóhere, perjék, czukor- és burgundi-répa, kerti-, veteményi- és virág-magvak, dughagyma, aszalt szilva, mák, dió, lequár, parádi viz, csányi múmalom örleiteit ajánlja

Schambach,
a mozdony czimhöz, a kis sétány átellenében.

Ajánlatra igen méltó.

Az alólirt Szidorik István a „völegényhez“ czimzett uri divatczikk alatt a legujabb és legbiztosabb áron kaphatók, mint:

Egész tavaszi öltönyek: szécényi-otthonka, nadrág és mellény 18 frtól 35 frig. — nyári ábrány-atilla, nadrág és mellény 15 frtól 30 frtig. — mosó finom kelmékből 10 frtól 18 frtig, nadrágok 6 forinttól egész 10 forintig, mellények 2 fortól 5 forintig, fekete atillák 16 frtól egész 30 frtig, fekete nadrágok 7 frtól 10 frtig, fekete mellények 3 frtól 5 frtig, és a legujabb kalapok minden formába 50 król 4 frtig. — Utí ingek 1 frt, 80 król 3 frt. 50 krig, finom rumburgi 4 frt. 15 kr. Gallérok 15 król 35 krig, manchetek 40 król egész 70 krig. — Ugyanis egy férfi-személynek szükséges cikkek fejtől talpig alólirttnál mint több egyházi és hatósági részekre pontos és 24 óra alatt megrendelések teljesítettnek.

Szidorik István,
462-ik szám alatt „a völegénynél.“